

HOVE, Alfons van, mgr., canonist en hoogleraar
aan de Leuvense universiteit (Tielt 7 augustus 1872 -
Leuven 17 juli 1947).

De Houthakkers van de Orde Zittend (van links naar rechts): C. Ledegen - M. Geerardijn - L. Beets - A. de Schepper. Staande (van links naar rechts): P. Bogaert - P. Dox - P. Davidts - W. Hermans - F. Vannyvel - K. de Schepper.

Neef van Bruno van Hove, oud-superior van Roeselare en vicaris-generaal van Mgr. Faict. Leerling van het Tieltse college (1834-'90), waar de invloed van Juliaan Claerhout nawijsbaar is. Studeerde theologie in Brugge (1891-'94), ongeveer omstreeks dezelfde tijd als Delfien van Haute, Cyriel Verschaeve en Robrecht de Smet. Naar Leuven gezonden voor de studie van het kerkelijk recht

(1894-'98), werkte hij de ideeën van professor Moulart verder uit en doctoreerde op het proefschrift: *Etude sur les conflits de jurisdiction dans le diocèse de Liège à l'époque d'Erard de la Marck 1506-1538* (Leuven, 1900), waarin de betrekkingen tussen kerk en staat volgens modern inzicht centraal gesteld waren. Van Hove opende daarmee een perspectief waarin later de historicus H.J. Elias in

Horstakkersverblijf

2 LA COULONCHE (Orne) - La Place

VVK A waar "de Vlaamsche Boomvellers",
VVK "de Belgische Verdachten",

V Alles!! en Alles!!
sluit niet buiten!!
uit liefde voor staanderen en hun te
lijden, koppig, hartig, Kerelsch.

1931 verder werkte met zijn: Kerk en staat in de Zuidelijke Nederlanden onder de regering der aartshertogen Albrecht en Isabella, 1598-1621. Van 1895 af betrokken bij de academische activiteiten, o.a. in het Séminaire historique onder leiding van professor Cauchie, ontmoette Vanhove daar een aantal belangrijke figuren als Hendrik Poels, Robrecht de Smet, Honoré Coppieters, Jeroom Mahieu, Ernest van Roey. Sedert 1898 docent, 1900 buitengewoon en 1904 gewoon hoogleraar.

Niettegenstaande zijn drukbezette leerstoel was Van Hove een medevoltrekker van de Vlaamse emancipatie. Als hoogleraar heeft hij samen met collega's als Albien van Hoonacker, Arthur Janssen en Aloïs Janssens, Augustin Mansion, Louis de Raeymaeker e.a. bijgedragen tot de geleidelijke vernederlandsing van de cursussen en een vernieuwing van de wetenschappelijke theologie. In maart 1914 steunde hij nadrukkelijk de studenten in hun verzet tegen bepaalde academische overheden, geholpen door Leo vander Essen en Lodewijk Scharpé. In maart 1920 was hij aanwezig op het Congres op zolder, waar Verschaeve sprak. In 1923 greep Vanhove de kans om zelf de vernederlandsing door te voeren in de cursus kerkgeschiedenis, kerkelijk recht, de leergang over de verhouding tussen kerk en staat en het schoolrecht. In 1924 koos hij te Leuven de zijde van Paul Beeckman en Gerard Romsee. Hij ontwikkelde hier een visie die afweek van sommige bisschoppelijke uitspraken en tradities t.a.v. de katholieke partij in België. Dit was zeker het geval ten opzichte van de herderlijke brieven van Waffelaert in 1925 en '27, de brochure van vicaris Vander Meersch en de eerste uitspraken van kardinaal Van Roey. Deze visie kwam o.m. tot uiting in een vulgariserende bijdrage in *Onze Jeugd* in 1926, later ook aangehangen door de redacties van Vlaanderen (De Decker en De Smet) en Jong Dietschland (Leemans, Verschaeve, Dumoulin, Spruytte, Geerardyn). In 1927 oefende Vanhove vernietigende kritiek uit op de zgn. „liberté du père de famille” (o.a. tegen de ultramontaanse Mgr. Schyrgens). Zijn open en moderne geest voerde hem in 1931 tot de Vereeniging voor Wereldvrede en de Volkenbond, die een anonieme brochure over Dienstweigering van zijn hand liet verschijnen. Hij steunde pater Strattmann en Gerard Walschap in hun actie „Nooit meer oorlog”.

In 1928 begon een periode van drukke publikatie. Hij werd lid van de in 1938 opgerichte Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren, Schone Kunsten van België. Dat hij pas in 1946 een hoge kerkelijke onderscheiding ontving, was o.m. toe te schrijven aan het feit dat de onafhankelijke Van Hove sinds 1900 een oordeel over de betrekkingen tussen kerk en staat formuleerde dat in Belgisch verband door de kerkelijke overheid niet altijd geapprecieerd werd.

WERKEN: *Het gezag van de kerk in politieke zaken*, in *Onze Jeugd*, jg. 7, nr. 3 (1926).

LITERATUUR: J. Coppens, *Mgr. Van Hove. In memoriam*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België* (1947, p. 226-244); - H. Wagnon, *Mgr. Alphonse Van Hove*, in *Revue d'histoire ecclésiastique* (1947, p. 528-529); - W. Onclin, *Academische herdenkingsrede. Promotiezaal 23 december 1947*, in *Jaarboek K.U.L., LXXXVII* (1944-'48, p. 190-203); - W. Onclin, *In memoriam Mgr. Alfons van Hove*, in *Ephemerides theologicae lovaniensis* (1948, p. 5-22); - G. Kiselstein, *Hommage à Mgr. Van Hove*, in *Annuaire nuntia lovaniensia* (1948, p. 42-52); - H. Wagnon, *Mgr. Alphonse Van*

Hove, in *Revue générale belge* (1948, p. 911-916); - J. Vergote, *Mgr. Van Hove als wetenschapsmens*, in *Halletorentje* (1954, p. 8-11); - J. Brys, *Mgr. Alfons van Hove*, in *Halletorentje* (1954, p. 43-46); - J. Vergote, *Mgr. Van Hove*, in *Halletorentje* (1966, p. 10-14); - J. Coppens, *Bittremietax, Joseph*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, IV (1970); - G. van Dievoet, *Hove, Alfons Maria Jozef van*, in *Nationaal Biografisch Woordenboek*, IV (1970).

ROMAIN VANLANDSCHOOT